

віднести народознавчий компонент у життєорганізації шкільного колективу.

Засобами виховання сучасна педагогіка визначає «твори духовної і матеріальної культури (наукові посібники, книжки, газети, твори мистецтва); слово вихователя, різноманітні види діяльності: навчання, гра, художня самодіяльність, спорт; конкретні заходи: вечори, політінформації, збори» тощо [2, с. 127]. Між тим, на особистість дитини впливають не тільки цілеспрямовані виховні впливи. Дедалі більшу роль у її формуванні відіграє нерегламентоване або частково регламентоване сприйняття кінофільмів, телепередач, інформації з друкованих видань, зокрема, з так званих «глянцевих» журналів, які сьогодні користуються особливою популярністю в підлітків і сприяють формуванню деструктивних життєвих орієнтирів.

Школа повинна протиставити негативним стихійним впливам не просто окремі виховні дії і навіть не виховну систему, а виховне середовище, що в своєму функціонуванні стверджує життєздатність і привабливість гуманістичних засад у взаєминах на всіх рівнях, впроваджує етичні, естетичні ідеали українського народу, що протягом століть зумовлювали його кращі якості. Саме ці ознаки мають бути властиві сучасній школі.

Отже, формування корпоративної культури освітніх закладів передбачає водночас і вдосконалення простору життєдіяльності членів колективу, розвиток форм, методів, змісту навчально-виховного процесу з метою надання йому конструктивного життєтворчого потенціалу.

Література

1. Виханский О. С., Наумов А. И., Менеджмент (человек, стратегия, организация, процесс). – М: Гардарики, 2002. – 324 с.
2. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник. – Харків: "ОВС", 2002. – 400 с.
3. Хайруліна В. Острів плекання майбутнього // Як зробити школу успішною: Практ. Кроки /Упорядн. В. Зоц. – К. : Шкільний світ, 2007. – С. 56-63.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Козуряк Н.Ю. (Полтава)

Трансформаційні процеси, що відбуваються на міжнародній арені, інтеграція України до європейської та світової спільноти, орієнтація на Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти висувають особливі вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів, образ яких пов'язується з професіоналами інноваційного типу. У Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Державній програмі „Вчитель” зазначено, що особистісно орієнтований підхід до організації навчального процесу у вищих закладах освіти передбачає перехід від знання навчального предмета як мети навчання до навчального предмета як засобу професійного становлення особистості; від пріоритету вузькоспеціальних завдань до цілісного розвитку особистості майбутнього педагога; від субпідрядних стосунків у системі „викладач-студент” до педагогічної взаємодії, співтворчості та співпраці.

Вихідним під час розробки проблем вищої педагогічної освіти має стати осмислення навчальної діяльності як процесу реалізації моделі особистості вчителя-професіонала, що спроможний успішно виконувати соціальне

замовлення. Питання підвищення результативності особистісно орієнтованого навчання у вищих педагогічних закладах на факультетах іноземних мов розв'язується в контексті проблеми формування професійної компетентності, зокрема її важливої складової – комунікативної компетенції.

Проблема формування комунікативної компетенції перебуває у центрі нашої уваги у зв'язку з реалізацією мети професійної підготовки студентів факультетів іноземної філології, яка передбачає не тільки володіння мовою як засобом спілкування, навчання, самоосвіти, а також дозволяє їм після закінчення вищого педагогічного навчального закладу здійснювати всі передбачені для вчителя іноземних мов функції у професійно-трудовій та соціально-культурній сферах спілкування. Виникає необхідність розгляду комунікативної компетенції майбутніх учителів іноземних мов як багатofункціональної та ієрархічно-побудованої системи, що формується у процесі професійної підготовки у вищому педагогічному навчальному закладі і є засобом педагогічної діяльності в різних умовах.

У результаті теоретичного аналізу було з'ясовано, що комунікативна компетенція майбутніх учителів іноземних мов є складним утворенням особистості. Її зміст визначається особливістю педагогічної діяльності вчителя іноземних мов і функціональністю мови та мовлення. Результати аналізу сутності функцій учителів іноземних мов дозволили дійти висновку, що комунікативна функція набуває пріоритетного значення в їхній професійній діяльності та визначає зміст інших, тому що іншомовне спілкування є формою, засобом і метою навчання учнів у загальноосвітній школі. Комунікативна компетенція є інтегруючим компонентом професійної компетентності майбутніх учителів іноземних мов у процесі навчання у вищому педагогічному навчальному закладі як мовленнєвий механізм, що дозволяє їм виконувати функції професійної діяльності (комунікативно-навчальну, гностичну, конструктивно-планувальну й організаторську).

Розглядаючи комунікативну компетенцію у контексті професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов, розуміємо її як сукупність професійних знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективне виконання комунікативної функції у професійній діяльності та сприяють подальшому самовдосконаленню та самореалізації майбутніх фахівців.

Комунікативна компетенція майбутніх учителів іноземних мов синтезує в собі, по-перше, загальні вимоги до педагога як до особистості, по-друге, особливості його професійної діяльності, по-третє, конкретний прояв цих властивостей у діяльності окремого педагога. Відповідно виділяють ціле-мотиваційний, когнітивно-професійний, особистісний та рефлексивний компоненти комунікативної компетенції.

Література

1. Бабанский Ю.К. Оптимизация процесса обучения (Общедидактический аспект). – М.: Педагогика, 1977. – 256с.
2. Волченко О.М. Комунікативна компетенція майбутніх учителів іноземних мов у контексті теорії діяльності // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – К.: Міленіум, 2005. – Частина 1. – С. 40-46.
3. Вятютнев М.Н. Теория учебника русского языка как иностранного: Методические основы. – М.: Просвещение, 1984. – 144с.
4. Гез Н.И. О взаимосвязанном обучении рецептивным видам деятельности // Сборник научных трудов МГИИЯ имени М. Тореза. – 1979. – Вып. 142. – С. 88-97.